

Te Toa Takitini

Registered at the G.P.O as a Newspaper.

NAMA 9

HASTINGS

APERIRA 1, 1922

NGA MORIORI

O Whare-kauri te kainga i noho whakamutunga ai te Moriori. E rua ano nga Moriori tuturu kei te ora inaianei, he kuia me tona iramutu. Ko te reo kua oti te tuhituhi e te pakeha ki roto ki nga pukapuka. Kaati te matenga atu o nga kaumatua Moriori, ka ngaro tahi atu ratou me te reo. Kaati ko nga pukapuka kua kopania, hiiri rawa. E rua o ratou waka ingoa nui: ko Rangihoua tetahi ko Rangimata tetahi. Ko Rangihoua te waka tuatahi o nga Moriori i u mai ai ki Whare-kauri nei. He pakanga te take i horo mai ai. Ko Rangimata te waka nana i whai mai. I pakanga nga tangata o nga waka nei ki a ratou, he maha nga pakanga a nga Moriori. Otira i mua atu o te taenga mai o nga Maori o Taranaki ki Wharekauri nei, ka pakanga nga Moriori tetahi hapu ki tetahi hapu. Ko te pakanga nui tenei a nga Moriori. Otira i waenganui tonu o te pakanga ka houngia te rongo e Nunuku he rangatira no runga i a Rangimata. Ka kua e ia me whakamutu te patu tangata, me whakakotahi nga hapu e rua hei whakotupu i te tangata. Ka mau te rongo ka kotahi nga hapu e rua. Ka tupu te tangata ka ki a runga katoa o Wharekauri nei i te tangata. E tika ana pea tenei ki, i ki nga wahi katoa o Wharekauri nei i te tangata, ina hoki, ki te pirangitia tetahi tangata i tetahi pito o te moutere, ka karangatia atu ki te tangata o ko atu, a ma tera ki to ko atu, a ka tae te kupu ki te tangata mona te kupu. Ahakoa i whea wahi o te moutere, etia naano te tere o te tae o te kupu na te Tarepono i kawae. Kaati kia tae pea ki te rima-tekau mano tangata hei whakaki i Wharekauri nei katahi ka taea te kupu karanga ki te tangata o ko atu a ma tera ki to ko atu a ka tae ai te kupu. Kahore i arikarika te hokinga mai i te rima-tekau mano ki te rua ano morehu e noho atu nei. No te taenga mai o nga Maori ka patua etahi, ka mokaingia etahi, ka murua nga whenua, ka akina kia korero i te reo Maori.